

Murei wa khovhe

Elias Makhapa

Damu ḥa Mukula li ḫivhelwa ḥowa dzaļo nnzhi dza madini.

Vharei vha khovhe vho vha vha tshi takalela damu iļi. Fhumu o vha a mutukana o ḫalifhaho a bvaho Mukula. O ḫalifha nahone u dzulela u ṭoda u ḫivha. U ṭoda u ḫivha tshiñwe na tshiñwe.

Fhumu na muṭa wa hawe vho vha vha tshi
dzula tsini na damu ḥihulu ḥi no pfhi Mukula.
Vhunzhi ha vhadzulapo vho vha vho qitika
nga u rea khovhe. Vhañwe vho vha vha tshi
rengisa khovhe maketen, ngeno vhañwe vha
tshi retshela khovhe uri vha ḥe. Ndala yo vha i
sa qivhei hafha Mukula.

Fhumu nae o vha a tshi tama u vha murei wa khovhe. O vha a tshi dzulela u humbela khotsi awe uri vha mu rengele lułale lwa u rea khovhe.

Duvha le khotsi awe vha mu rengela lułale, o vha o takala. Thaidzo zwino ndi ya uri o vha a tshi shavha u ḥuwa e ełhe damuni u rea khovhe. O humbela khonani yawe Ndamulelo uri a ḥuwe nae. Ndamulelo a hana. A humbela Pfhulu fhedzi Pfhulu o vha a tshi shavha ḥowa dza mađini.

U do ita mini? U khou ḥodesa u thusa khotsi awe vha rengisaho khovhe maketen. U khou ḥoda u zwi ita nga mbilu yawe yothe. Fhumu a tuwa e ethe u rea khovhe. A latela tshihuka tsha khovhe damuni nahone a dzula nn̄da ha damu. Nga murahu ha tshifhinga a vhona ḥowa dza madini dzi tshi khou tala dzi tshi khou da khae.

A ḥavhanya a hwala zwi re zwawe a humela hayani a si na khovhe. Khotsi awe vho mu vhudzisa uri mulandu a songo vhuya na khovhe nga ḥuvha ḥawē ḥa mathomo. Fhumu o vha a na ḥtoni u amba uri o shavha ngauri o vhona ḥowa dza mulambo. O ri a ho ngo ḥa khovhe hukani yawe.

Duvha li tehelaho Fhumu o vuwa nga matsheloni. O ya kha khonani dzawe u vha luvheledza uri vha ḥuwe nae. Vha dovha vha hana vha ri a vha khou ya tsini na damuni. Vha shavha ḥowa dza maqini.

Fhumu u khou vhavhiwa. U do fhelekedziwa nga nnyi? Ha vhuyi a ḥoda u ḥuwa e eṭhe na luthihi. Fhedzi mbilu yawe yo vha i kha u rea. Musi a tshi humbula u ḥivhona sa murei wa khovhe o bvelelaha.

Vho Muladelo ndi murei wa khovhe a re na tshenzhemo. Duvha li tevhelaho a ya kha Vho Muladelo a vha humbela uri vha ye u rea khovhe nae. Vho Muladelo a vho ngo vha na thaidzo nahone vho tenda. Fhumu o pfha o takala nahone o qivhudza u fasha khovhe nnzhi.

Vho Muladelo vho vha vha tshi ḥivha damu
la Mukula vhukuma, u tou fana na tshanda
tshavho. Vho dzhia Fhumu vha mu isa kha
thungo ya damu hune a hu na ḥowa dza
mađini. Fhumu o ḥipfha o vhofholowa nga
tsheo iyi.

Vho posela huka dza khovhe vha imela u
vhona uri hu do itea mini. Luṭale lwa Fhumu
lwa u rea khovhe lwo vha lu tshi khou
sumbedza nyito. Izwi zwi amba tshihuka tsho
fasha khovhe.

Vho Muladelo vho vhudza Fhumu uri a
ṭavhanye a kokodze luṭale Iwawe lwa u rea
khovhe.

Fhumu a kokodza luṭale lwa bva na khovhe
khulu yo nakaho. Vho Muladelo vho dzhia
zwinepe zwa khovhe khathihi na u kala
tshileme.

Lułale lwa Vho Muladelo lwo sumbedza u tsukunyea. Vho kokodza ha bva khovhe.

Ilo ḳuvha, vhuvhili havho vho ṭuwa vho fara khovhe zwandani zwavho.

Fhumu o vha o ḫungufhala ngauri tshifhinga tshavho tsha u awela tsho fhela. O humbula uri Vho Muladelo vha tshi mu thusesa. O vha a songo takala musi a tshi humbula uri u do ya damuni e eṭhe.

Naho a tshi vha e ethe, o vha a tshi humbula zwe Vho Muladelo vha mu gudisa. Zwino o vha a tshi vho kona u fasha khovhe ɖuvha na ɖuvha.

Zwino vho diimisela u tuwa nae. Vha khou toda u guda khae. Zwino Fhumu ndi makone wa u rea khovhe kha thangana dzawe.

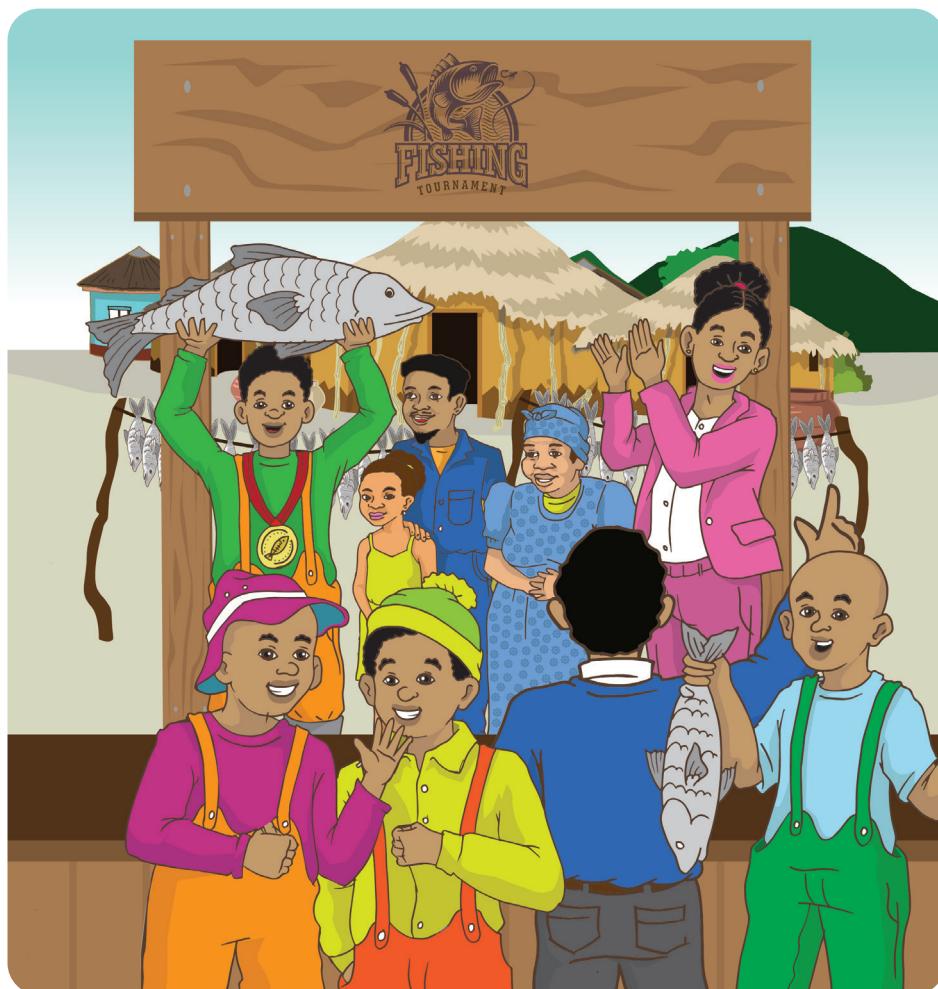

Fhumu o thoma kīlabu yo khwāthaho ya u rea khovhe. Mirađo ya u thoma vho dzhenelelaho kīlabu yawe ho vha Pfhulu na Ndamulelo. Vho Muladelo navho vho dzeniswa kha kīlabu sa murado.

Hu si kale Fhumu o mbo di vha ḫoho ya
vharei vha khovhe hune a dzula hone.
Mulovha ho vha hu na muṭaṭisano wa ḥwaha
damuni ḥa Mukula. Vharei vha khovhe vha kule
na tsini vho ḫa.

Thimu ya Fhumu yo thuba ḫirofi na zwigidi zwiṭanu zwa tshelede. Ḫamisi vho vha vha tshi khou pembelela u kunda havho hayani ha Fhumu.